

**CONCEPT - BESTEDINGSOVERZICHT
WELZIJN, JEUGD, EMANCIPATIE &
VOLKSGEZONDHEID**

2011

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
1.1	Leeswijzer	4
1.2	Financiële kaders	4
1.3	Trendmatige ontwikkelingen	4
1.4	Ontwikkelingen op raakvlak Welzijn en Zorg	5
1.5	Collegeakkoord 2011 – 2014	5
2	UITVOEREND BELEID MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	6
2.1	Bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in de wijk en verbeteren sociaal leefklimaat	6
2.2	Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders	13
2.3	Ondersteunen van vrijwilligers	18
2.4	Participatie en zelfstandigheid van ouderen en ondersteuning van mantelzorgers	21
2.5	Participatie en zelfstandigheid van mensen met een beperking	23
2.6	Aandacht voor sociaal kwetsbaren, vrouwenopvang en tegengaan van huiselijk geweld	24
	OVERZICHT BELEIDSNOTA'S, PLANNEN, PROGRAMMA'S EN VERORDENINGEN	29
BIJLAGEN:	FINANCIËLE KATERNEN	
	Katern 1: Financieel overzicht stadsdeelgerichte organisaties 2011 Stedelijk werkende organisaties 2011	

1 INLEIDING

Voor u ligt het bestedingsoverzicht Welzijn, Jeugd, Emancipatie & Volksgezondheid voor het jaar 2011.

Het bestedingsoverzicht is een jaarlijkse vertaling van de beleidsdoelen uit de gemeentelijke programma's Jeugd, Maatschappelijke Ondersteuning en Volksgezondheid. De resultaten van de inspanningen die in dit bestedingsoverzicht worden genoemd, worden gerapporteerd in de Wmo-monitor.

De Wmo kadernota "Aandacht voor elkaar" en een groot deel van de uitvoeringsnota's verbonden aan deze kadernota hebben een looptijd tot eind 2010. Het meerjarenbeleidsplan Wmo 2011-2014 is in ontwikkeling en wordt naar verwachting eind 2010 vastgesteld. Het in de vigerende kadernota en de uitvoeringsnota's geformuleerde beleid is voornamelijk van toepassing voor 2011. In dit overzicht kunnen nog aanpassingen plaatsvinden als gevolg van de goedkeuring van de begroting 2011 door de Gemeenteraad.

In de Wet maatschappelijke ondersteuning is het sociaal beleid onderverdeeld in negen prestatievelden:

- 1) Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten;
- 2) Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden;
- 3) Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;
- 4) Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers;
- 5) Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem;
- 6) Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer;
- 7) Maatschappelijke opvang, advies en steunpunten huiselijk geweld;
- 8) De openbare geestelijke gezondheidszorg (oggz);
- 9) Ambulante verslavingszorg.

De rode draad door de thema's in het te ontwikkelen meerjaren beleidsplan 2011-2014 is meedoen. Veel inspanningen zijn er op gericht om groepen en individuen die door persoonlijke belemmeringen zijn achtergebleven te ondersteunen en te stimuleren tot zelfstandigheid. Het is belangrijk dat Hagenaars betrokken zijn bij de samenleving, gestimuleerd worden tot zelfstandigheid, maar ook elkaar ontmoeten, zich verbinden aan de buurt en elkaar ondersteunen op momenten dat het nodig is.

Jeugd is een groep in de Haagse samenleving die intensieve aandacht behoeft. In de Wmo is een apart prestatieveld gewijd aan deze groep: "op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden". Het gemeentelijk jeugdbeleid richt zich op het optimaliseren van de maatschappelijke kansen van jongeren. Het kind, de jongere en de omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien, staan daarbij centraal. Het voorkomen van problemen bij kinderen heeft binnen het jeugdbeleid onze versterkte aandacht.

Sinds 2010 maakt de gemeente Den Haag aan de hand Welzijn in de Wijk afspraken met de welzijnsorganisaties. Dit heeft de Raad besloten bij het raadsvoorstel Welzijn in de Wijk van 9 december 2008. Met Welzijn in de Wijk moeten de welzijnsorganisaties hun subsidieverzoek koppelen aan vierjarige wijkperspectieven. In de wijkperspectieven staan de ambities waar de

wijken zich op richten. Dat zijn de welzijnsonderwerpen die de komende vier jaar in de wijk bijzondere aandacht verdienen. De wijkprogramma's van de welzijnsorganisaties geven een antwoord op de ambities uit de wijkperspectieven. De programma's bevatten resultaatcriteria op basis waarvan duidelijk is wat er na afloop van de programmaperiode is bereikt. De wijkprogramma's gelden voor de periode 2010-2014. Zowel het wijkperspectief, als het wijkprogramma zijn met de bewoners en de stakeholders in de wijk besproken. Verder worden met behoud van de sturing op financieel gezonde instellingen, de welzijnsinstellingen gesubsidieerd conform de regels van de budgetsubsidie.

1.1 Leeswijzer

In het bestedingsoverzicht wordt uitgaande van de vastgestelde beleidskaders een financiële vertaling gegeven naar de speerpunten van beleid, op doelgroepen, prestatievelden en de uitvoering in de stadsdelen. Het bestedingsoverzicht bestaat uit een beschrijvend deel en enkele delen die deze beschrijving valideren met financiële gegevens, de zogenaamde katernen. In hoofdstuk 2 wordt aan de Wmo-prestatievelden 1, 2, 4, 5, 6 en 7 invulling gegeven. Behalve dat het bestedingsoverzicht binnen de gemeentelijke organisatie een veelgebruikt naslagwerk is, is het ook bedoeld voor al onze subsidierelaties. Uit het overzicht blijkt namelijk wie welk subsidiebedrag kan verwachten en ten behoeve waarvan de subsidie moet worden ingezet.

Van 8 juli tot 1 september 2010 wordt het concept bestedingsoverzicht, ter inspraak, aan onze subsidierelaties voorgelegd. Eventuele meningsverschillen tussen gemeente en subsidieontvangers kunnen kenbaar worden gemaakt in deze inspraakperiode. In een inspraakrapport wordt verklaard of de ingediende inspraakreactie wel of niet door de gemeente is gehonoreerd.

Zodoende ontstaat er aan het einde van het jaar een beleidsuitvoerend overzicht voor het komende jaar met duidelijke financiële kaders, waaraan zowel de gemeente als de instellingen zijn gehouden.

1.2 Financiële kaders

Met de vaststelling van het bestedingsoverzicht worden de financiële aanspraken van de instellingen op de subsidie bevestigd. In de beschikking tot subsidieverlening, die aan elke afzonderlijke instelling wordt verzonden, wordt het besluit geëffectueerd. Tevens bevat deze beschikking de omschrijving van de activiteiten, producten of programma's, alsmede de overige subsidieverplichtingen. Over deze bepalingen vindt zo mogelijk voorafgaand overleg plaats met de instelling. Na afloop van de activiteiten of de periode waarop de subsidie betrekking heeft, wordt de subsidie door ons college vastgesteld. De hoogte van de vaststelling is mede afhankelijk van de mate waarin de instelling aan de subsidieverplichtingen heeft voldaan.

1.3 Trendmatige ontwikkelingen

De exploitatie-, budget- en programmasubsidies 2011 zijn gelijk aan de subsidies zoals opgenomen in het bestedingsoverzicht 2010. De trend voor 2010 is, rekening houdend met de negatieve bijstelling 2009 en de onlangs afgesloten CAO-gemeenten, op nul gesteld.

1.4 Ontwikkelingen op raakvlak Welzijn en Zorg

De gemeente heeft in 2009 en 2010 enkele maatregelen getroffen, die de gevolgen van de veranderingen in de AWBZ bij ouderen, mensen met een (lichamelijke of verstandelijke) beperking en met (licht) psychiatrische problematiek opvangen. Gedurende dit jaar zullen aard en omvang van de behoeften aan ondersteuning bij kwetsbare Haagse burgers verder in kaart worden gebracht om ook op de langere termijn maatregelen te kunnen treffen.

1.5 Collegeakkoord 2011 - 2014

In het collegeakkoord 2011 - 2014 is onder meer een taakstelling op subsidies opgenomen van € 15 mln in 2011 oplopend tot € 38,4 mln structureel in 2014.

De taakstelling moet worden gevonden door de subsidies te verlagen, het gebruik van gesubsidieerde accommodaties te optimaliseren en door middel van andere nog nader uit te werken maatregelen. Voor de jaarschijf 2011 is er voor gekozen om de subsidies, bekostigd uit gemeentelijke middelen, incidenteel te verlagen met ca 7,7%. Voor de jaarschijven 2012 en verder wordt de taakstelling nader uitgewerkt.

2. UITVOERING BELEID MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

2.1 Bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in de wijk en verbeteren sociaal leefklimaat

Doelen van het gemeentelijk beleid:

- De binding van bewoners met hun buurt vergroten; (zie ook Hoofdstuk 3, Burgerschap)
- Bewoners in staat stellen verantwoordelijkheid te nemen voor de buurt;
- De solidariteit van bewoners met de kwetsbare groepen in hun buurt vergroten;
- De ontmoeting tussen buurtbewoners stimuleren;
- Sociale netwerken versterken;
- Goede infrastructuur van voorzieningen realiseren;
- Verbeteren sociaal leefklimaat;
- Burgers stimuleren zich verantwoordelijk te voelen voor het sociale leefklimaat en daartoe zelf en samen met maatschappelijke instellingen en overheid acties ondernemen.

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
JWS

Professioneel buurthuiswerk

Het professioneel buurthuiswerk richt zich op het welzijn en de participatie van de Haagse burgers, de sociale cohesie in de Haagse stadsdelen en wijken en de verbinding tussen Hagenaars onderling. Het professioneel buurthuiswerk wordt in onze gemeente uitgevoerd door 8 welzijnsinstellingen. Deze instellingen verzorgen een integraal welzijnsaanbod voor verschillende doelgroepen (van peuters tot ouderen). De welzijnsinstellingen realiseren ter bevordering van de sociale samenhang en leefbaarheid in onze gemeente een op de behoefte van de doelgroep afgestemd programma van sociaal culturele activiteiten, waarbij wijkbewoners worden gestimuleerd actief aan activiteiten deel te nemen.

In 2010 is de aanpak ‘Welzijn in de Wijk’ ingevoerd. Aan de hand van door de gemeente samengestelde wijkperspectieven hebben de welzijnsorganisaties wijkprogramma’s ontwikkeld voor de periode 2010-2014. Voorts wordt sinds 1 januari 2010 het wijkgerichte welzijnswerk conform de regels van de budgetsubsidie gesubsidieerd.

Wijkbewoners kunnen doordeweeks van 10.00 uur tot 21.00 uur in de welzijnsaccommodaties terecht voor (het uitvoeren van) activiteiten of om elkaar te ontmoeten. Ook in het weekend is een aantal welzijnsaccommodaties open. De weekendopenstelling wordt op stadsdeelniveau in goed overleg met de bewoners en instellingen naar behoefte ingevuld en kan variëren omdat ze wordt aangepast aan de wensen van de gebruikers. Een optimaal gebruik van de welzijnsaccommodaties wordt bereikt door een maximaal welzijnsaanbod voor de gemeentelijke prioriteitsgroepen (jeugd en jongeren, vrouwen in een geïsoleerde positie en ouderen) én het beschikbaar stellen van ruimte aan vrijwilligersorganisaties.

Het buurthuiswerk levert een bijdrage aan:

- Het vergroten van de binding van bewoners met hun buurt;
 - Het ondersteunen van bewoners die verantwoordelijkheid nemen voor hun buurt;
 - Het vergroten van de solidariteit van bewoners met kwetsbare groepen in hun buurt;
 - Het stimuleren van de ontmoeting tussen buurtbewoners.
- Inzet en prestaties 2011**
- Aan wijkbewoners wordt de mogelijkheid geboden om elkaar te ontmoeten en met elkaar in contact te treden;
 - Vrijwilligers en wijkbewoners worden door de welzijnsinstellingen begeleid zodat zij zelf welzijnsactiviteiten kunnen organiseren en uitvoeren;
 - De advies- en informatiefunctie wordt door de welzijnsorganisaties verder ingevuld. In 2011 zijn circa 18 i-Shops operationeel;
 - (Groepen) bewoners worden door welzijnsorganisaties ondersteund bij het deelnemen aan buurtnetwerken;
 - In alle wijken is het welzijnsaanbod gebaseerd op de in de wijkperspectieven geformuleerde ambities.

Begrotingspost en budget	630.1.01.01	Professioneel buurthuiswerk	€ 26.667.000,00
---------------------------------	-------------	-----------------------------	-----------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
JWS

Emancipatie

Doel van ons emancipatiebeleid is het bevorderen van de zelfstandigheid, zelfredzaamheid, mondigheid, weerbaarheid en participatie van Haagse vrouwen en homo's. Dit willen wij bereiken door dusdanige voorwaarden te scheppen dat iedereen de mogelijkheid heeft een zelfstandig bestaan op te bouwen waarin sprake is van gelijke rechten, kansen, vrijheden en (sociale) verantwoordelijkheden.

Om deze emancipatiedoelen te bereiken ondersteunt de gemeente initiatieven uit de stad, ontwikkelt zij zelf initiatieven en realiseert zij laagdrempelige voorzieningen.

Het emancipatiebeleid richt zich op:

- Het verhogen van de arbeidsparticipatie van Haagse vrouwen;
- Het versterken van de maatschappelijke participatie van Haagse vrouwen;
- Het realiseren van passende en laagdrempelige voorzieningen voor vrouwen;
- Het vergroten van de acceptatie en tolerantie ten opzichte van homoseksuele burgers;
- Het verbeteren van zorg en hulpverlening voor homoseksuele burgers.

Inzet en prestaties 2011

- Leggen van contact met vrouwen die niet of nauwelijks meedoen aan maatschappelijke participatie;
- Het voortzetten van buurtkamers voor vrouwen om vrouwen te empoweren en een betere toegang tot andere voorzieningen te verstrekken;
- Het stimuleren van ondernemerschap van vrouwen;
- Vieren van internationale Vrouwendag in Den Haag met een bereik van 5.500 vrouwen;
- Door middel van lezingen en dialoog bijeenkomsten het thema homoseksualiteit in migranten kring bespreekbaar maken.

Begrotingspost en budget	630.1.01.04	SCW voor vrouwen	€ 1.788.000,00
---------------------------------	-------------	------------------	----------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
JWS

(Stedelijk) categoriaal welzijnswerk

Het doel van het categoriale welzijnswerk is te bewerkstelligen dat specifieke groepen Hagenaars met een migrantenachtergrond worden toegerust om mee te kunnen doen aan de Haagse samenleving.

In 2011 zijn de Haagse welzijnsorganisaties samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het categoriaal welzijnswerk. De drie categoriale units, MCI, UIC en STAAD richten zich, conform de methode Welzijn in de Wijk, op uitvoerende activiteiten en het bereiken van nieuwe doelgroepen. De beperkte limitatieve doelgroep benadering komt hiermee te vervallen. De ondersteunende activiteiten van het categoriaal welzijnswerk richten zich op het vergaren van kennis over het ontwikkelen van methodieken voor het bereiken van nieuwe Hagenaars, het bereiken van nieuwe doelgroepen en het ondersteunen, begeleiden en adviseren van professionals. In 2011 voeren de welzijnsorganisaties de innovatieve ondersteunende taken gezamenlijk uit.

In 2011 subsidiëren wij het (vernieuwd) categoriaal welzijnswerk conform de regels van de exploitatiesubsidie.

In onze gemeente zijn vier ruimtebiedende centra voor specifieke doelgroepen: Stichting De Chinese Brug (Chinezen), Stichting Rukun Budi Utama (RBU, Javanen), Stichting federatie EEKTA (Hindoestanen) en Stichting Samen Sterk (Creoolse Surinamers). In deze centra wordt ruimte geboden aan vrijwilligersorganisaties en worden door aan de centra verbonden vrijwilligers activiteiten georganiseerd. In de centra worden ondermeer voorlichtingsactiviteiten, informatievoorziening, taallessen, huiswerkbegeleiding, ontmoeting en cultuurbeleving aangeboden. Ook van deze centra wordt verlangd dat zij zich op een bredere doelgroep richten.

In het coalitieakkoord 2010 - 2014 staat vermeld dat het categoriale werk structureel met € 1 mln wordt gekort. Deze

korting vindt met ingang van 2012 plaats. Voor 2011 is ook op deze subsidie de generieke korting zoals vermeld op pagina 5 toegepast.

Inzet en prestaties 2011

- Inbedden van de routinematig uitvoerende activiteiten van UIC, STAAD en MCI in alle stadsdelen;
- Ontwikkelen van innovatieve methodieken en verzorgen van voor alle Hagenaars toegankelijke kennisoverdracht door de gezamenlijke welzijnsorganisaties.

De gezamenlijke welzijnsorganisaties:

- Ontwikkelen methodieken en voeren deze uit;
- Zorgen voor deskundigheidsbevordering aan derden;
- Geven onderbouwde adviezen aan organisaties of reiken instrumenten aan voor het benaderen en bereiken van nieuwe doelgroepen;
- Signaleren knelpunten en spelen hier adequaat op in.

Begrotingspost en budget	630.1.01.03	Etnisch culturele groepen	€ 685.000,00
	630.1.01.01	Club- en buurthuiswerk onderdelen STAAD, UIC, MCI	€ 1.000.000,00

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
 JWS

Oud en nieuw

Uitgangspunt voor de gemeentelijke inspanningen gericht op de oudejaarsnacht is dat maatregelen genomen worden om de oudejaarsnacht ordentelijk te laten verlopen en materiële schade te voorkomen. Hiertoe worden in de openbare ruimte op bepaalde plekken in de stad festiviteiten georganiseerd. Deze feesten staan in het teken van het realiseren van een controleerbare situatie met zo min mogelijk schade.

Een Ambtelijke Commissie Oud/Nieuw (ACON) is verantwoordelijk voor de coördinatie van de activiteiten.

In ieder stadsdeel wordt jaarlijks een risico-inventarisatie gemaakt op basis waarvan wordt vastgesteld op welke wijze een ordentelijk verloop van de oudejaarsnacht zo goed mogelijk gewaarborgd is.

Voor festiviteiten die kunnen bijdragen aan het voorkomen van ongeregelheden komen bewonersgroepen in aanmerking voor subsidie.

Ook zorgen de welzijnsorganisaties – binnen hun reguliere aanbod – voor een gepast aanbod voor jongeren tussen Kerstmis en de oudejaarsavond.

Inzet en prestaties 2011

- Per stadsdeel circa 10 activiteiten voor jongeren in de periode tussen Kerstmis en Oudejaarsavond;
- In totaal worden circa 16 festiviteiten op oudejaarsavond in de verschillende stadsdelen uitgevoerd.

Begrotingspost en budget	620.9.01.03	Jaarwisseling	€ 110.783,00
---------------------------------	-------------	---------------	--------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
OD

Bewonersorganisaties

De gemeente subsidieert algemene bewonersorganisaties voor het bevorderen van bewonersparticipatie en het leveren van activiteiten op het gebied van de samenlevingsopbouw, leefbaarheid, belangenbehartiging en inspraak ten aanzien van alle zaken die volgens de bewoners in het werkgebied van de bewonersorganisatie van belang zijn. Men werkt daarbij samen met andere (vrijwilligers)instellingen.

Voor de verdeling van de subsidiebudgetten voor de Haagse bewonersorganisaties gelden twee uitgangspunten: het aantal inwoners van het werkgebied en de prioriteitscore (van 1, veel achterstand, tot 5, geen achterstand) van de statistische wijk.

Momenteel worden voorbereidingen getroffen om de inzet van de bewonersorganisaties te herijken. Dit o.a. via aanpassing van het statuut en de subsidievoorwaarden.

Haagse Koepel

De nadruk van ons beleid bewonersparticipatie ligt op het kleinschalige straat- en buurtniveau. Voor de stedelijke belangenbehartiging is er de Haagse Koepel. Het subsidiebudget voor de Haagse Koepel ligt sinds 2009 lager dan het budget waar de afgelopen jaren over kon worden beschikt. De taken zijn daarop aangepast: belangenbehartiging op het bovenwijkse- en bovenstadsdeelniveau. Verder een ontmoetingsfunctie, die vooral gericht is op het overdragen van kennis over succesvolle projecten bewonersparticipatie en burgerschap.

Inzet en prestaties 2011

- Wij verwachten als gevolg van de inzet van bewonersondersteuning in de acht stadsdelen, in 2011 een toename van bewonersparticipatie gericht op inzet voor de eigen woonomgeving (portiek, straat, buurt);
- Indicatoren hierbij zijn o.m. aantallen actieve bewoners, aantallen projecten/werkgroepen gericht op de sociale cohesie, veiligheid en burgerschap.

Begrotingspost en budget	630.2.01.01	Bewonersorganisaties	€ 1.433.000,00
---------------------------------	-------------	----------------------	----------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
JWS

Bewonersondersteuning

De gemeente ondersteunt bewoners die zich inzetten voor hun buurt of wijk via professionele ondersteuning. Ook ontwikkelen wij via de inzet van bewonersondersteuning nieuwe vormen van bewonersparticipatie. Wij verwachten van de professionele instellingen dat zij bewoners ondersteunen en een bijdrage leveren aan oplossingen van soms complexe problemen én bij kortlopende acties. Naast de gesubsidieerde bewoners-organisaties zijn ook andere actieve bewonersgroepen van

groot belang.

Bijna de helft van het budget bewonersondersteuning staat ter beschikking van de ca. 55 gesubsidieerde Haagse bewonersorganisaties. De verdeling van dit budget is geregeld in de raadsbesluiten 40 en 41 uit 1996. De besturen van de bewonersorganisaties kunnen niet alleen bij Stichting BOOG maar bij een tiental professionele aanbieders terecht voor bewonersondersteuning. Het gaat daarbij zowel om administratieve ondersteuning als om verschillende soorten algemene bewonersondersteuning (opbouwwerk).

In voornoemde raadsbesluiten is geregeld dat een belangrijk deel van de budgetten bewonersondersteuning rechtstreeks wordt ingezet door de gemeente zelf vanuit de zgn. stadsdeelbudgetten bewonersondersteuning. Deze budgetten worden wel geheel bij BOOG ingezet.

De inzet BOOG is vooral gericht op het verbeteren van de sociale cohesie middels o.m. het betrekken van bewoners bij kleinschalige projecten bewonersparticipatie.

Momenteel worden voorbereidingen getroffen om de inzet van de bewonersorganisaties te herijken. Dit o.a. via aanpassing van het statuut en de subsidievoorwaarden.

**Inzet en prestaties
2011**

- Wij verwachten als gevolg van de inzet van bewonersondersteuning in de acht stadsdelen, in 2011 een toename van bewonersparticipatie gericht op inzet voor de eigen woonomgeving (portiek, straat, buurt);
- Indicatoren hierbij zijn o.m. aantallen actieve bewoners, aantallen projecten/werkgroepen gericht op de sociale cohesie, veiligheid en burgerschap.

**Begrotingspost en
budget**

630.2.01.02 Bewonersondersteuning € 4.442.000,00

**Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
SVI**

Anti-discriminatie

Het voorkomen en bestrijden van discriminatie, wegwerken van achterstanden en het wegnemen van obstakels die een volwaardige deelname aan het maatschappelijk verkeer in de weg staan.

De belangrijkste taak van het Bureau Discriminatiezaken Hollands Midden & Haaglanden, de uitvoerende instelling, betreft het ondersteunen van slachtoffers van discriminatie en het bewustmaken van overheden, werkgevers, scholen, maatschappelijke instellingen en het brede publiek van het belang van voorkomen en bestrijden van discriminatie en de bijdrage die zij daar zelf aan kunnen leveren.

**Inzet en prestaties
2011**

- De klachten van Haagse burgers registreren bij Bureau Discriminatiezaken;
- Via de werkwijze, de zgn. integrale wijkaanpak discriminatie aan te pakken. In alle stadsdelen spreekuren/wijkcontactpunten uitbreiden met klachtregistratie;
- Instellen in alle stadsdelen van zgn. wijkradars. Deze moeten

bijdragen aan het vroegtijdig signaleren van incidenten en patronen van discriminatie;

- Meer samenwerking met maatschappelijke instellingen;
- Samenwerking te realiseren met de zgn. i-Shops om zo veel mogelijk laagdrempelig aan het werk te gaan;
- Het geven van voorlichting via een stedelijke- en stadsdeel website over de mogelijkheid om discriminatie aan te kunnen pakken;
- Voorlichting aan intermediairen gericht op het leren herkennen en bewust worden van discriminatie en het informeren over de behandeling van klachten;
- Voorlichting aan wijkagenten op alle bureaus in de stad;
- Voortzetting van de grootschalige pr-campagne ten behoeve van het verhogen van de meldingsbereidheid van de burger. De activiteiten richten zich op specifieke doelgroepen. Centraal staan hierin potentiële slachtoffers van discriminatie op grond van religie, etnische afkomst, homoseksualiteit, geslacht, leeftijd en handicap;
- Met politie Haaglanden wordt een folder gepubliceerd over het doen van aangifte en met praktische informatie over de strafrechterlijke aanpak van discriminatie;
- Met samenwerkende organisaties via het protocol homodiscriminatie aan het werk te gaan;
- Het vergroten van inzicht in discriminatie in de stadsdelen door wijkpanels gericht op het vroegtijdig signaleren van relevante ontwikkelingen;
- Het organiseren van wereldreis door eigen stad, waardoor ca. 10.000 inwoners betrokken worden.

Begrotingspost en budget	620.9.01.03	Anti- discriminatie	€ 517.217,00
---------------------------------	-------------	---------------------	--------------

2.2 Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders

Doelen van het gemeentelijk beleid:

- Participatie van jeugd: optimale kansen voor de jeugd om zich te ontwikkelen en deel te nemen aan de maatschappij. Dit vereist enerzijds het in standhouden van een goede basisinfrastructuur van voorzieningen voor kinderen, jongeren en gezinnen. Anderzijds zetten wij expliciet in op het betrekken van de jeugd bij de stad: meedenken, meedoen, beslissen.
- De zorg en de ondersteuning voor ouders en kinderen met vragen rond opvoeden en opgroeien optimaal te organiseren;
- Het bieden van extra ondersteuning en zorg voor kinderen, jongeren en gezinnen die dit nodig hebben om te kunnen participeren.

Onderdeel

Algemeen beleid

Portefeuillehouder:

JWS

Jeugdbeleid

Het jeugdbeleid van onze gemeente richt zich op het optimaliseren van de maatschappelijke kansen van jongeren. Het kind, de jongere en de omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien, staan daarbij centraal.

Onderdelen van het jeugdbeleid zijn neergelegd in verschillende sectorale beleidsplannen zoals het lokale onderwijsplan, de nota volksgezondheid, het Haags veiligheidsplan en het plan van aanpak jeugdwerkloosheid.

Daarnaast wordt gewerkt aan de uitvoering van maatregelen gericht op het benodigde voorzieningenniveau en op het organiseren van sluitende ketens van hulpverlening. Deze inzet is complementair aan de bestaande sectorale kaders en richt zich op belangrijke prioriteiten.

In de WMO is een deel van het jeugdbeleid opgenomen in een apart prestatieveld. Het gaat om preventieve ondersteuning van jeugdigen die problemen vertonen bij het opgroeien en om ondersteuning van ouders die problemen hebben met de opvoeding.

Ter versterking van het preventief jeugdbeleid stelt de provincie Zuid-Holland middelen beschikbaar. Doelstelling daarbij is de instroom van het aantal jeugdigen in de jeugdzorg te verminderen en de uitstroom van jeugdigen uit de jeugdzorg te bevorderen door het bieden van niet-geïndiceerde vroegtijdige hulp en nazorg. Deze doelstelling sluit naadloos aan bij de doelstellingen van het Haagse jeugdbeleid.

Doelstellingen voor 2011 in dit verband zijn:

- De zorg en de ondersteuning voor ouders en kinderen met vragen rond opvoeden en opgroeien optimaal te organiseren;
- De registratie, signalering, melding en coördinatie zodanig te regelen dat er in Den Haag geen jongere met problemen buiten het beeld van hulpverlenende instanties blijft.

Inzet en prestaties 2011

- Begin 2011 wordt een nieuwe actieprogramma jeugd vastgesteld dat de agenda vormt voor het jeugdbeleid 2011-2014. Daarnaast zal in 2011 een aantal ingezette lijnen worden voortgezet:
- Eind 2011 zijn er in 6 stadsdelen 8 Centra voor Jeugd en

- Gezin gerealiseerd;
- Jaarlijks worden er afspraken gemaakt over het aanbod van vrijwillige vormen van advies, begeleiding en ondersteuning bij de opvoeding. Het gaat daarbij om zowel algemeen cursusaanbod, cursusaanbod op maat (bijvoorbeeld rond huiselijk geweld) als om lichtere dan wel zwaardere gezinsinterventies (Eigen kracht Conferenties, Stut en Steun, Thuisbegeleiding, Opvoeden in de buurt, Gezinscoaches).
 - De verdere implementatie van de Regionale Verwijsindex Haaglanden (RVH) wordt afgerond.
 - Voorlichting en informatie: het Jongeren Informatie Punt (JIP) biedt voorlichting aan ongeveer 5.000 jongeren op gebieden als wonen, werk, geld, sociale zaken en seksualiteit. Specifieke voorlichtinglessen over loverboys en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag worden op scholen voor voortgezet onderwijs aangeboden.
 - Ook in 2011 wordt ingezet op participatie van jeugd en jongeren, zowel gericht op Meedoen (vrijwilligerswerk voor jongeren e.d.) als op Meedenken en Meebeslissen (o.a. jongerenambassadeurs, leerlingparticipatie),
 - Jongeren die niet op eigen kracht kwesties op gebieden als inkomen, huisvesting, relaties, scholing en werk kunnen oplossen, kunnen terecht bij het Jeugd Interventie Team (JIT).
 - Voor jongeren voor wie een lichte vorm van begeleiding nodig is bij het zelfstandig wonen en voor potentiële zwerfjongeren is er opvang bij DUWO De Foyer en bij LUNA. Speciaal voor jonge moeders zijn in het project Jong Escamp 20 woningen beschikbaar gesteld. Ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten vanwege huisvestingsproblemen zijn er zes slaapplekken voor scholieren ingericht in het project Kamers met Kansen Zuidwest;
 - In het nieuwe actieprogramma zal ook worden ingegaan op de consequenties van de terugloop van middelen voor het grotestedenbeleid (GSB) voor een aantal hulpverleningstrajecten (in concreto: terugloop in capaciteit voor het Jeugd Interventieteam, de VIG-gezinsaanpak en het Stedelijk Mobiel Jongerenteam) en de preventieve bijdrage die dit levert aan de veiligheidsaanpak.

Begrotingspost en budget	630.7.01.01	Preventief jeugdbeleid	€ 10.670.000,00
---------------------------------	-------------	------------------------	-----------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
 JWS

Uitvoerend professioneel jeugd- en jongerenwerk

Er zijn nieuwe prestatie- en procesafspraken gemaakt voor het jongerenwerk. Hierbij zijn vier doelstellingen voor het jongerenwerk benoemd:

- Participatie: het actief bevorderen van de betrokkenheid van jongeren bij de stad, anderen en hun leefomgeving;
- Activering: het bieden van mogelijkheden aan jongeren om hun talenten te ontplooien en hun interesses te ontdekken;
- Signalering: door een actieve benadering van jongeren

- bijdragen aan de vroeg signalering van problemen bij jongeren;
- Integrale aanpak overlast: in samenwerking met partners realiseren van een integrale benadering van hinderlijke, overlastgevende en criminele groepen op stadsdeelniveau.

Activiteiten voor jongeren moeten gericht zijn op deze vier doelstellingen, wat terug te zien is in het activiteitenaanbod van het jongerenwerk. Hiervoor is het Plan Zichtbaar Jongerenwerk opgesteld.

Inzet en prestaties 2011

Er zijn op 5 deelgebieden concrete acties gestart:

- Opleiding en kennis;
- Veiligheid;
- Pr en beeldvorming;
- Samenwerking en doorverwijzing (met hierbij de nadruk op politie en jeugdzorg);
- Registratie en meetbaarheid.

In samenwerking met de Haagse Welzijnsinstellingen en de zelfstandige buurthuizen wordt de inzet op deze acties in 2011 gecontinueerd.

Begrotingspost en budget	630.4.01.10	Uitvoerend professioneel jongerenwerk	€ 8.227.000,00
--------------------------	-------------	---------------------------------------	----------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
 JWS

Overige sociaal culturele voorzieningen

Voor alle Haagse kinderen tussen 4-12 jaar is de VakantiePas beschikbaar. Met deze pas kunnen zij tijdens de vakanties aan allerlei activiteiten deelnemen, soms gratis, soms met korting.

Inzet en prestaties 2011

- Minstens 11.000 kinderen maken gebruik van de VakantiePas;
- Zij bezoeken in totaal ruim 43.000 activiteiten.

Begrotingspost en budget	630.4.01.12	Overig sociaal-culturele voorzieningen	€ 572.000,00
---------------------------------	-------------	--	--------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
 JWS

Onderwijsachterstandenbeleid (welzijnscomponent)

Het welzijnswerk levert in het kader van het Gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid (GOA) een bijdrage aan het bestrijden en voorkomen van ontwikkelingsachterstanden bij kinderen en achterstanden in het onderwijs. Hiertoe worden welzijnsmiddelen ingezet, waardoor 87 GOA-scholen in staat zijn om gebruik te maken van het aanbod en de deskundigheid van welzijnsorganisaties. Er worden activiteiten aangeboden aan kinderen in de voor- en vroegschoolse periode en aan leerlingen van scholen in het primair en voortgezet onderwijs. De activiteiten

variëren van een cursus voor ouders over opvoeden tot het maken van een schoolradioprogramma en van projecten ter bevordering van het lezen tot aan projecten in het kader van beroepskeuze in het voortgezet onderwijs.

Het aanbod van de welzijninstellingen waaruit scholen voor primair en voortgezet onderwijs een keuze kunnen maken, is gebundeld in het “activiteitenboek Welzijn” dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Voor kinderen in de voor- en vroegschoolse periode worden middelen ingezet voor de coördinatie van de Netwerken 0-6 en voor activiteiten die door de Dienst Openbare Bibliotheek (DOB) worden uitgevoerd.

Inzet en prestaties 2011

- Nadruk komt te liggen op taalontwikkeling;
- De netwerken voor 0-6-jarigen worden binnen de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) verbreed naar een werking voor de leeftijdscategorie 0-23-jaar.

Begrotingspost en budget	630.1.01.05	Onderwijsvoorrrangsbeleid	€ 1.348.000,00
---------------------------------	-------------	---------------------------	----------------

Onderdeel Algemeen beleid Portefeuillehouder: JWS

Jeugdgezondheidszorg

Met de activiteiten van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) draagt de gemeente bij aan het gezond en veilig opgroeien van de Haagse jeugd. De JGZ voor de 0-4 jarigen wordt uitgevoerd door de Stichting Jong Florence. De jeugdgezondheidszorg voor de 4-19 jarigen wordt uitgevoerd door de GGD. De kernactiviteiten vloeien voort uit het Basistakenpakket JGZ. Dit pakket omvat een landelijk verplicht uniformdeel en een lokaal maatwerkdeel. De activiteiten in het maatwerkdeel richten zich meer op de specifieke zorgbehoeften van de Haagse jeugd. Zo is er voor elke leeftijdsfase van een kind een cursus voor ouders over de ontwikkeling en opvoeding beschikbaar.

Gezinsdrama's en wachtlijsten bij de jeugdzorg vormen maatschappelijke ontwikkelingen waardoor er meer van de JGZ wordt verwacht. De kerntaak om de gezonde ontwikkeling van kinderen te volgen bewaken en te beschermen verdiept zich door meer aandacht te richten op het psychosociaal functioneren van de kinderen en de gezinnen waarin zij leven. De JGZ heeft daarbij de taak om risico's in ontwikkeling en opvoeding van kinderen zo vroeg mogelijk te signaleren, te verwijzen of zelf een korte interventie aan te bieden en zorgcoördinatie uit te voeren.

De JGZ is één van de kernpartners in de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG). Het doel van de CJG is te komen tot laagdrempelige voorzieningen waar ouders terecht kunnen met alle vragen over ontwikkeling, opvoeden en opgroeien. Ook is het de bedoeling met de CJG de versnippering in het jeugdbeleid

tegen te gaan volgens het uitgangspunt: “één kind/gezin, één plan, één zorgcoördinator”. In dit kader biedt de JGZ prenatale cursussen en zo nodig ook ondersteuning aan aanstaande moeders, met multiproblematiek. Dit is een preventief aanbod. Aansluitend hierop werkt het project Stevig Ouderschap met een kortdurende interventie.

Daarnaast participeert de JGZ in de Zorg Advies Teams in het Onderwijs en vormt op deze wijze de verbindende schakel met het CJG. Tot slot geeft de JGZ invulling aan de functie van de gezinscoach.

Inzet en prestaties 2011

- Voortzetten van het basistakenpakket en prenatale cursussen.
- Voortzetten van preventief aanbod als prenatale huisbezoeken en Stevig Ouderschap
- Implementatie digitaal JGZ-dossier' KD+

Begrotingspost en budget	715.0.01.01	Jeugdgezondheidszorg Basispakket 0-4 jaar	€ 6.311.000,00
	716.0.01.01	Jeugdgezondheidszorg Maatwerk deel 0-4 jaar	€ 1.152.000,00

2.3 Ondersteunen van vrijwilligers

Doelen van het gemeentelijk beleid:

- De vrijwillige inzet van mensen voor hun buurt, voor hun stad en hun medemensen stimuleren;
- Een toename van het aantal bemiddelingen voor vrijwilligers via de vrijwilligersvacaturebanken en de talentenbank van HOF;
- De inzet van ambtenaren om (bestuurlijk) vrijwilligerbeleid te verrichten stimuleren;
- De organisaties van zorgvrijwilligers ondersteunen en streven naar een toename van het aantal zorgvrijwilligers;
- Stimuleren dat 5% (circa 400) van de gemeenteambtenaren aan geselecteerde vrijwilligersprojecten gaan werken; in het bijzonder richten wij ons op medewerkers die op relatief korte termijn met pensioen gaan;
- In het kader van het Europees jaar van de vrijwilliger (EJV) extra aandacht besteden aan het belang van vrijwilligerswerk.

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
JWS

Sociaal- cultureel vrijwilligerswerk

Vrijwilligers zijn op veel maatschappelijke terreinen actief, zoals: sport, cultuur, zorg en welzijn.

In dit hoofdstuk richten wij ons op de ruim 130 organisaties die volgens de regeling sociaal-cultureel vrijwilligerswerk (scvw) subsidie ontvangen. Organisaties die een sociaal-cultureel activiteitenpakket aanbieden kunnen in aanmerking komen voor subsidie. Hiertoe dient een instelling in het scvw minimaal 50 (in Den Haag woonachtige en € 23,00 per jaar betalende) leden/deelnemers te hebben en een divers sociaal-cultureel activiteitenprogramma uit te voeren.

Instellingen in het sociaal cultureel vrijwilligerswerk ontvangen over het algemeen een waarderingssubsidie. Organisaties met meer dan 50 betalende leden ontvangen een waarderingssubsidie van € 2.500,00. Bij meer dan 100 betalende leden is dat een waarderingssubsidie van € 5.000,00.

In de nota "Ruimte voor vrijwilligers" (rm 247 uit 2009) is besloten de subsidiecriteria om praktische en principiële redenen te versimpelen. Speerpunten in het beleid zijn onder andere meer aandacht voor zorgzaam vrijwilligerswerk, terugdringen van administratieve lastendruk voor organisaties en het stimuleren van het vrijwilligerswerk onder de doelgroepen jongeren, migranten en gehandicapten. Vrijwilligersorganisaties op het gebied van cultuur, sport en milieu die naast hun kernactiviteiten ook zorgzaam vrijwilligerswerk verrichten kunnen nu ook in aanmerking komen voor de HONK subsidie.

Inzet en prestaties 2011

- De vrijwilligersorganisaties in het sociaal-cultureel werk verzorgen op jaarbasis 2.500 bijeenkomsten voor hun achterban bestaande uit meer dan 10.000 in Den Haag woonachtige leden/deelnemers;
- Organisaties voor sociaal cultureel werk dienen geen aparte

HONK aanvraag meer in, deze zit verdisconteerd in het aanvraagformulier voor sociaal cultureel werk.

Begrotingspost en budget	620.9.01.02	Vrijwilligerswerk	€ 1.992.000,00
---------------------------------	-------------	-------------------	----------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
 JWS

Ondersteuningsfunctie vrijwilligerswerk

Kernbegrippen in het Haagse vrijwilligersbeleid zijn waarden, faciliteren, beeldvorming en ondersteunen. Stichting HOF Promotie Haags Vrijwilligerswerk vult een groot deel van de noodzakelijke ondersteuning in. Het koppelen van het aanbod aan vrijwilligers aan de vraag van de instellingen v.v. is een van de belangrijkste taken van HOF.

In de nota vrijwilligersbeleid "Ruimte voor vrijwilligers" staat een aantal actiepunten dat door HOF uitgevoerd wordt. Prioriteit ligt op het ondersteunen en faciliteren van zorgzaam vrijwilligerswerk en werving van de doelgroepen jongeren, migranten en gehandicapten.

Inzet en prestaties 2011

Specifiek:

- Organiseren koppelbijeenkomst voor zorgvrijwilligers;
- Ontwikkelen trainingen zorgvrijwilligers;
- Begeleiden van professionele organisaties die met vrijwilligers werken bij het behalen van het keurmerk Goed Geregeld;
- Kennisnetwerk ontwikkelen;
- Symposium organiseren over Maatschappelijk Betrokken Ondernemen.

Regulier:

- 28.000 Hagenaars worden beloond voor hun inzet met de vrijwilligerspas;
- 1.800 succesvolle bemiddelingen tussen vrijwilligers en instellingen op jaarbasis;
- 250 vrijwilligersorganisaties ontvangen advies bij de uitvoering van hun werkzaamheden;
- 2.400 organisaties en maatschappelijke instellingen ontvangen vier keer per jaar een uitgave om hen te informeren over ontwikkelingen in en om het vrijwilligerswerk.

Begrotingspost en budget	630.4.01.11	Steunfunctie vrijwilligerswerk	€ 1.207.000,00
---------------------------------	-------------	--------------------------------	----------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
 JWS

Maatschappelijk Activeringswerk

Het maatschappelijk activeringswerk nodigt mensen uit om zich op basis van hun levensbeschouwing (doelgroep) op vrijwillige basis in te zetten ten behoeve van maatschappelijk achtergestelde

en/of sociaal kwetsbare groepen (profijtgroep) in de maatschappij. Het maatschappelijk activeringswerk initieert en/of begeleidt projecten en initiatieven met het doel deelnemers naar zelfstandigheid te begeleiden.

De projecten zijn innoverend van aard en dienen na gebleken succes opgenomen te worden in het reguliere (welzijns)werk.

In 2009 is de stichting Dialoog Haaglanden gestart met het uitvoeren van het Islamitisch Maatschappelijk Activeringswerk (IMA) in Den Haag. In 2010 wordt verdieping in de projecten aangebracht. Eind 2010 vindt aan de hand van een evaluatie besluitvorming over continuering van de subsidierelatie plaats.

Inzet en prestaties 2011

- 1.000 vrijwilligers verrichten werk bij een instelling voor maatschappelijk activeringswerk;
- 8.000 sociaal kwetsbare Hagenaars worden bereikt.

Begrotingspost en budget	630.3.01.01	Maatschappelijk Activeringswerk	€ 371.000,00
---------------------------------	-------------	---------------------------------	--------------

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
 JWS

Wijkbussen

In Den Haag hebben we 12 wijkbusorganisaties (vrijwilligerswerk) die samen 19 wijkbussen exploiteren. Zij opereren uitsluitend voor leden/donateurs in het eigen werkgebied. De doelgroep bestaat uit ouderen en mensen met een lichte handicap.

Tien van de twaalf wijkbusorganisaties werken samen in een stedelijke federatie. In de drie-maandelijkse vergaderingen van deze federatie worden onderwerpen besproken die van gezamenlijk belang zijn.

In de loop van 2010 zullen naar verwachting besprekingen tussen de wijkbusorganisatie Centrum en Transvaal over een samengaan van beide organisaties met ingang van 2011 succesvol worden afgerond.

Inzet en prestaties 2011

- De twaalf wijkbusorganisaties vervoeren ca. 1.250 leden/donateurs jaarlijks 100.000 keer over in totaal ca. 350.000 km.

Begrotingspost en budget	620.5.01.04	Wijkbussen	€ 297.000,00
---------------------------------	-------------	------------	--------------

2.4 Participatie en zelfstandigheid van ouderen en ondersteuning van mantelzorgers

Doelen van het gemeentelijk beleid:

Ouderen (prestatievelden 5 en 6)

Ouderen ondersteunen en in staat stellen langer zelfstandig te leven en een bijdrage te laten leveren aan de samenleving.

Mantelzorg (prestatieveld 4)

Het gemeentelijk beleid richt zich op het versterken van de positie van de mantelzorgers en het verbeteren van het indicatieproces, het vergroten van het bereik van mantelzorgers (inclusief jonge en allochtone) en respijtzorg.

**Onderdeel
Algemeen beleid
portefeuillehouder:
JWS**

Ouderen

De gemeentelijke inzet is gericht op:

- Het versterken van de kracht van senioren;
- Het verbreden van het aanbod van informatie en training voor senioren;
- Het stimuleren van senioren om vrijwilligerswerk te doen;
- Het beter benutten van de deskundigheid van senioren;
- Het bouwen van bruggen tussen ouderen en jongeren;
- Het stimuleren van senioren met een niet-westerse achtergrond om gebruik te maken van inkomensondersteunende maatregelen en mee te doen aan burgerschapsactiviteiten;
- Innovatie op het grensvlak van wonen, welzijn en zorg;
- Extra aandacht voor dementerende ouderen op het gebied van zorg en dienstverlening, maar ook op andere levensgebieden zoals wonen, mobiliteit, welzijn en zingeving;
- Het moderniseren van de samenspraak met ouderen;
- Het verbeteren van voorzieningen voor thuiswonende kwetsbare ouderen.

Mantelzorg

Mogelijke wijzigingen in hoogte van de subsidie:

- De stichting mantelzorg kan rekenen op financiering voor de inzet van formatie i.v.m. de kwartiermakersrol in het Haags *Mantelzorgakkoord*. De daarmee gemoeide € 52.000,00 komt ten laste van het structurele budget van de nota 'Zuinig op Mantelzorg 2008-2010'. In totaal ontvangt de stichting MantelZorg dan € 590.000,00. Indien voor het jaar 2011 geen Haags Mantelzorgakkoord wordt afgesloten, wordt de kwartiermakersrol niet gesubsidieerd.

Inzet en prestaties 2011

Ouderen:

- De voorzieningen voor thuiswonende ouderen worden verbeterd;
- Het aantal senioren dat vrijwilligerswerk verricht neemt toe;
- Het aantal senioren dat zich eenzaam voelt of in een isolement verkeert neemt af;
- De aandacht voor niet-Nederlandse ouderen neemt toe.

Mantelzorg:

- De ondersteuningsstructuur voor mantelzorgers wordt uitgebreid naar alle stadsdelen;
- Jonge mantelzorgers en van mantelzorgers van niet-Nederlandse afkomst worden ondersteund;
- Het vergroten van de kennis over mantelzorg.

Begrotingspost en budget	620.5.01.01	Ouderen en Mantelzorg	€ 6.623.000,00
---------------------------------	-------------	-----------------------	----------------

2.5 Participatie en zelfstandigheid van mensen met een beperking

Doelen van het gemeentelijk beleid:

Mensen met een beperking kunnen zo lang mogelijk meedoen, zelfstandig en geïntegreerd wonen en functioneren in de samenleving.

Onderdeel

**Algemeen beleid
portefeuillehouder:**
VDMO
JWS

Gehandicapten

Het gemeentelijk beleid is erop gericht dat gehandicapten, binnen de mogelijkheden, op volwaardige en gelijkwaardige wijze mee kunnen doen aan de Haagse samenleving, hierin zelf keuzes kunnen maken en een actieve bijdrage (blijven) leveren aan de Haagse samenleving. Niet de beperking staat hierbij centraal maar juist de eigen kracht van het individu om op eigen wijze mee te kunnen doen aan de samenleving. Daar waar nodig en mogelijk worden barrières of belemmeringen bij de alledaagse activiteiten weggenomen. Bijzondere aandacht gaat uit naar jongere gehandicapten en de gehandicapten van niet-westerse afkomst. Het gemeentelijke beleid is gericht op het gelijkwaardig en volwaardig mee doen van mensen met een handicap. Dit vraagt om:

- Een grote eigen inbreng van de gehandicapte zelf;
- Acceptatie van Haagse gehandicapten door de samenleving;
- Het bieden van gelijke kansen voor gehandicapten op het gebied van werk, sport, cultuur en wonen in Den Haag;
- Een voorzieningenaanbod dat voldoende, beter toegankelijk en toegesneden is op de wensen en behoeften van de verschillende gebruikers.

Samenspraak, onderzoek en monitoren zijn expliciet in het uitvoeringsprogramma meegenomen om op de hoogte te blijven van veranderingen in noden, wensen en behoeften van de gehandicapten. Het in gesprek blijven met de verschillende partners en het delen van de kennis over de ervaringen met de acties uit het uitvoeringsprogramma is belangrijk om stappen voorwaarts te kunnen maken.

Inzet en prestaties 2011

- Het versterken van de eigen kracht van de mensen met een beperking;
- Het stimuleren van bijzondere aandacht voor jongeren en mensen van niet-westerse afkomst met een beperking;
- Het bevorderen van gelijke kansen op de terreinen werk, onderwijs, cultuur, sport en wonen;
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare ruimte, openbare gebouwen, openbaar vervoer en in de informatievoorziening;
- Het stimuleren van eigentijdse arrangementen wonen-welzijn-zorg.

Begrotingspost en budget	620.0.02.03	Gehandicaptenparticipatie	€ 1.093.000,00
	630.5.01.01	SCW voor gehandicapten	€ 830.000,00

2.6 Aandacht voor sociaal kwetsbaren, vrouwenopvang, tegengaan van huiselijk geweld; Maatschappelijke zorg; Algemeen Maatschappelijk werk en Maatschappelijke dienstverlening

Doelen van het gemeentelijk beleid:

- In 2011 is het grootste deel van de dak- en thuislozen voorzien van een trajectplan en passende huisvesting;
- Door preventieve maatregelen stopt de toename van het aantal dak- en thuislozen;
- Bevorderen van de re-integratie van zelfstandig wonende sociaal kwetsbaren;
- Vermindering verslaafden (o.a. aan alcohol verslaafde ouderen);
- Vermindering van overlast door verslaafden en dak- en thuislozen;
- Verbetering maatschappelijke participatie door mensen met psychische en/of verslavingsproblemen;
- Versterking van de laagdrempelige en decentrale hulpverlening aan vrouwen en hun kinderen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld;
- Uitbreiding van het aantal spreekuren huiselijk geweld en spreiding van de spreekuren over de stad;
- Opstellen van een goed werkend uitvoeringsprotocol voor de aanpak van meldingen huiselijk geweld waardoor de meldingen integraal aangepakt worden;
- Terugdringen van eerwaak door vroegsignalering en bemiddeling.

Onderdeel

Maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg, ambulante verslavingszorg en vrouwenopvang

Algemeen beleid Portefeuillehouder: VDMO

Maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg

In het gemeentelijke beleidskader is iemand sociaal kwetsbaar wanneer hij of zij in een isolement verkeert én problemen heeft op verschillende terreinen én onvoldoende zelfredzaam is. Deze mensen hebben de neiging om de sociale infrastructuur niet, onvoldoende of niet effectief te benutten, zichzelf te verwaarlozen en op verschillende terreinen in de problemen te raken. De problemen manifesteren zich op het gebied van gezondheid, psychisch welzijn en de materiële leefsituatie.

In samenwerking met het Rijk en de andere drie grote steden is in vervolg op het plan van aanpak 2006-2009 in februari 2010 een intentieverklaring tweede fase Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang ondertekend, waarin o.a. is vastgelegd dat een nieuwe versie van het plan van aanpak medio juni 2010 in een Bestuurlijk Overleg moet worden vastgesteld. Voor Den Haag moet in oktober 2010 een vertaling naar de lokale situatie zijn gemaakt, 'Den Haag onder dak, Plan van Aanpak MO/OGGZ 2011-2014. Daarnaast zijn nog niet alle nieuwe laagdrempelige voorzieningen gerealiseerd op een permanente locatie.

Gelet op de beschikbare financiële middelen voor 2011 en verder is beschikbaarheid van middelen en subsidies in 2011 onontkoombaar ter dekking van Den Haag Onder Dak tweede fase en afronding DHOD eerste fase. Dit betekent dat alle subsidie-aanvragen in dit kader in de

kolom “te reserveren” zijn gezet. In oktober 2010 wordt aan de betrokken instellingen de omvang van het te ontvangen subsidiebedrag in 2011 vastgesteld voor welke diensten en producten en hierbij rekening houdend met een termijn van doorvoeren in 2011 van vier maanden rekenend vanaf de datum waarop dit is gemeld.

Verslavingszorg

Het gemeentelijk beleid streeft de volgende doelen na:

- Preventie van probleemgebruik voor alle middelen;
- Tijdige aanpak, signalering;
- Gevarieerd hoogstaand opvang/zorgaanbod;
- Ondersteuning mantelzorgers van verslaafden.

De alcoholproblematiek wordt aangepakt in het kader van het lokaal volkgezondheidsbeleid met het intersectorale alcoholpreventieprogramma; ‘Natuurlijk: matig met alcohol!’.

Vrouwenopvang en tegengaan van huiselijk geweld

Laatste kwartaal van 2010 wordt een nieuwe nota huiselijk geweld uitgebracht; in deze nota komt de vrouwenopvang als onderdeel van de ketenaanpak huiselijk geweld aan de orde. Basis voor deze nota zijn de conclusies en aanbevelingen uit verschillende evaluaties die gehouden zijn na vijf jaar aanpak huiselijk geweld. Tot deze nieuwe nota er is, blijven de huidige beleidskaders, zowel lokaal als in G4 verband, leidend voor 2011. In het laatste kwartaal van 2010 wordt ook een besluit genomen over de voortzetting van de pilot mannenopvang, als pilot dan wel structureel. Aandacht wordt gegeven aan de door de partners gezamenlijk uit te voeren gezinssysteem aanpak en aan de motivatie tot hulpverlening, met name van de plegers huiselijk geweld.

De aanpak eengerelateerd geweld is sinds 2010 onderdeel van de totaal aanpak huiselijk geweld met aandacht voor preventie (in samenwerking met de migrantenorganisaties) en potentiële plegers en voor preventie van eengerelateerd geweld op scholen voor voortgezet onderwijs waarbij degenen die zorg voor de leerlingen hebben, getraind worden op signalering, taken, verantwoordelijkheden en doorverwijzing ten aanzien van eengerelateerd geweld.

De landelijk ontwikkelde RAAK-aanpak kindermishandeling wordt in de Haagse regio geïmplementeerd. Daarbij ligt de focus op publiekscampagnes om geweldloos opvoeden onder de aandacht te brengen en meldingsbereidheid te verhogen. Daarnaast wordt een omvangrijk scholingsplan uitgevoerd onder hulpverleners die werken met kinderen (van 1^e lijnszorg tot onderwijs) gericht ook op de verplichtingen die de toekomstige wet meldcode zal stellen.

VWS heeft met ingang van 2008 extra middelen toegezegd voor de aanpak van huiselijk geweld. Het gaat, landelijk, om 17,9 miljoen euro in 2008 oplopend tot 32 miljoen euro in 2012. Het in 2011 in te zetten extra bedrag voor de Haagse regio is bij het opstellen van dit bestedingsprogramma nog niet bekend. VWS voert momenteel een zg. midterm review uit in het kader van de beleidsbrief ‘beschermd en

weerbaar' en onderzoekt tevens wat het beste stelsel is voor financiering van aanpak huiselijk geweld/vrouwenopvang.

Inzet en prestaties 2011

In het kader van het Plan van Aanpak MO/OGGZ

- Afronding van de realisatie van de in 2007 afgesproken uitbreiding van voorzieningen met de instellingen, gemeente en zorgkantoor Haaglanden;
- Start van de 2^e Fase van het Plan van Aanpak 'Den Haag onder dak', gericht op de groep thuiswonende sociaal kwetsbaren.
- Realisering van een voorziening duurzaam verblijf in overleg met Parnassia, Zorgkantoor Haaglanden en het ministerie van VWS.

Verslavingszorg

- Uitbreiding en verdere inrichting van dagbesteding en dagloonprojecten op de doelgroep verslaafden;
- Voortgaande preventie voor risicogroepen;
- Evaluatie van de pilot preventie en zorg (geïndiceerde preventie);
- Inbedding van preconceptuele zorg bij probleemgebruik in reguliere zorg rond zwangerschap.

Tegengaan huiselijk geweld en vrouwenopvang

- Opstellen nota Huiselijk geweld waarin o.a. de volgende onderdelen opgenomen worden:
 - Actiepunten op basis van conclusies en aanbevelingen evaluatie Haaglandse aanpak en ketenscan huiselijk geweld;
 - versterking positie Steunpunt huiselijk geweld, ook in relatie tot plaats in het Veiligheidshuis;
 - uitvoering wet tijdelijk huisverbod;
 - vrouwen/mannen opvang;
 - RAAK-aanpak kindermishandeling: scholing en bewustwording
 - Eergerelateerd geweld: meldstructuur
- Het nemen van een besluit over het voorzetten van de pilots mannenopvang in de G4;
- Het tekenen van een intentieverklaring met de migrantenorganisaties voor de preventieve aanpak van eergerelateerd geweld.
- Opzetten van een voor het (voortgezet) onderwijs hanteerbare aanpak eergerelateerd geweld

Begrotingspost en budget	620.8.01.01	Tuislozenzorg	€ 16.585.000,00
	714.0.01.06	Geestelijke gezondheidszorg	€ 1.157.000,00
	714.1.01.09	Verslavingszorg	€ 9.019.000,00
	620.7.01.10	Voorzieningen voor vrouwen	€ 4.667.000,00
	714.0.01.22	Overige gezondheidszorg (huiselijk geweld)	€ 477.000,00

Onderdeel
Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
 VDMO

Maatschappelijke gezondheidszorg

Maatschappelijke gezondheidszorg is gericht op het verbeteren van de gezondheid van alle Hagenaars - in het bijzonder van de doelgroepen jongeren, ouderen en sociaal kwetsbaren- én het

tegengaan van bestaande gezondheidsachterstanden. Hieraan wordt invulling gegeven via het subsidiëren van voorzieningen in de stad ten behoeve van een adequate infrastructuur voor gezondheid(-szorg), maatschappelijke dienstverlening en de uitvoering van de Wet Publiek Gezondheid (GGD).

Inzet en prestaties 2011

Naast reguliere subsidiering van een aantal instellingen, zijn in 2011 de volgende acties in het kader van de lokale nota volksgezondheid 2007 – 2011 *Natuurlijk: gezond!* aan de orde:

- Het bevorderen van gezonde wijken, met name door de aanpak van gezondheidsachterstanden in de stadsdelen Centrum, Laak, Escamp en Segbroek. Deze aanpak biedt: ondersteuning aan Hagenaars die samenwerken aan een gezond Den Haag (o.a. door middel van een wijkactiebudget voor gezonde initiatieven), de inzet van een gezondheidsmakelaar en gemakkelijk toegankelijke informatie voor alle Hagenaars;
- Het bevorderen van een gezonde stad. Nadruk ligt daarbij op gezondheidsprogramma's die zich richten op: gezond leven; gezond op school, gezond aan het werk; gezond van geest; gezond wonen en toegankelijke preventie en gezondheidszorg.

Doelen zijn o.a.:

- Matig gebruik van alcohol en niet roken
 - Een sportieve en actieve leefstijl en een gezond gewicht
 - Minder diabetes en hart- en vaatziekten
 - Gezond binnenmilieu
 - Betere gezondheid van Hagenaars die inkomensondersteuning krijgen
 - Voorkómen van depressieve klachten
 - Voorkómen van pogingen tot zelfdoding
 - Gezonde en veilige woonomgeving
 - Bieden van toegankelijke hulp en zorg voor niet-westerse Hagenaars
 - Het tegengaan van on(der)verzekerdheid
- Het bevorderen van gezonde kennis. Nadruk ligt daarbij op het verkrijgen van meer inzicht in de Haagse gezondheidssituatie en het delen van kennis over succesvolle maatregelen.

Begrotingspost en budget	714.0.01.22	Overige gezondheidszorg	€ 4.440.000,00
---------------------------------	-------------	-------------------------	----------------

Onderdeel

Algemeen beleid
Portefeuillehouder:
JWS

(Algemeen) Maatschappelijk Werk en Maatschappelijke dienstverlening

Het (A)MW is een eerstelijns voorziening voor hulpverlening bij psychosociale problemen. Het is laagdrempelig en toegankelijk voor alle hulpbehoevende Hagenaars. Het wordt uitgevoerd door professionele welzijnsorganisaties die op het snijvlak van zorg en welzijn 'opereren'. Het primaire doel van het (A)MW is klanten helpen de greep op hun leven te herstellen, zodat zij weer volwaardig deel kunnen nemen aan de samenleving. Het (A)MW is gericht op materiële en immateriële problematiek. De hulpverlening is gericht op het individu of een groep in wisselwerking met zijn omgeving. Een andere belangrijke functie van het (A)MW is vroegtijdig signaleren van maatschappelijke tendensen en ontwikkelingen.

Uit het totale budget beschikbaar voor het maatschappelijk werk worden tevens subsidies bekostigd voor categoriale instellingen voor maatschappelijk werk als Joods maatschappelijk werk, St. Cardia en instellingen met een brede zorg- of ondersteuningsdoelstelling zoals Nivh-COC, Buddy netwerk. De stedelijke taken van STAM en FIOM-hulpverlening zijn ondergebracht bij respectievelijk Stichting Zebra en Stichting MOOI Escamp.

Inzet en prestaties 2011

- Aan de hand van de registratie-uitkomsten/rapportage over 2008 en 2009 wordt voor 2011 meer inhoudelijke richting gegeven aan het Algemeen Maatschappelijk Werk waaronder:
 - deelname aan relevante netwerken o.a. signaleringsoverleg;
 - werktafels van Maatschappelijke Steunsystemen (MSS);
 - het verlenen van medewerking aan een betere samenwerking en het uitwisselen van expertise tussen het aanbod van Vriendendiensten.
- Werken conform de Haaglandse aanpak op het gebied van huiselijk geweld en conform de meldstructuur op het gebied van eergelateerd geweld.

Begrotingspost en budget	620.1.01.02	Algemeen maatschappelijk werk	€ 8.624.000,00
	620.9.01.01	Overige Maatschappelijke dienstverlening	€ 638.000,00

OVERZICHT BELEIDSNOTA'S, PLANNEN, PROGRAMMA'S EN VERORDENINGEN

- Actieprogramma Jeugd 2007-2010
- 'Gelijk Doen' – tienpuntenplan vrouwenemancipatie 2008-2010
- Vernieuwend Jongerenwerk 2009/2010
- Welzijn in de Wijk van product naar effect
- Gemeentelijk Onderwijsachterstanden beleid (GOA)
- Jongeren en middelengebruik
- Programma Gezond gewicht
- Haagse klasse(n) – Visie op het lokaal onderwijsbeleid tot 2010
- Nota 'Gezondheid en milieu'
- Integrale Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar
- Nota gehandicaptenbeleid "Hoezo gehandicapt ?!"
- Nota "Verslaving, een zorg voor alle Hagenaars" 2008- 2010
- Nota 'Vrouwenopvang' 2006 - 2010
- Plan van aanpak: Den Haag Onder dak en MO/OGGZ 2006-2010
- Nota 'Oud en wijs genoeg' 2008-2010
- Zuinig op Mantelzorg 2008-2010
- Meerjarenbeleidsplan WMO 'Aandacht voor elkaar' 2007-2010
- Nota 'Natuurlijk gezond' 2007-2011
- Nota 'Gewoon Anders' – Homo emancipatienota 2008-2010
- Beleidskader Burgerschap 2006-2010: "Samen stad zijn, burgers maken het verschil"
- Actieprogramma 2008 – 2011 Huiselijk geweld
- "Ruimte voor vrijwilligers"

Nota's, plannen, programma's en verordeningen zijn te vinden op:

www.denhaag.nl → politiek en bestuur → zoekstelsel bestuurlijke stukken